

APRENENT A MATAR, A VALÈNCIA

¡Eh, toro!

A València, a l'Escola de Tauromàquia, promoguda per la Diputació, joves aprenents de matador aprenen l'art del toreig. Ja no es tracta de pillets eixits de famílies desarrelades. Ara és fàcil trobar-hi fills de metges, d'enginyers... provinents d'ambients socials estables.

A. Robles

Des de fa cinc anys, les portes de la plaça de bous de València s'obrin de matí i de vesperada perquè un grup de xicots s'entrenen en l'arena durant unes quantes hores. Són els alumnes de l'Escola de Tauromàquia. Deixant de banda les consideracions ètiques i estètiques que puguem tenir sobre la «fiesta nacional», no deixa de sorprendre, però, la il·lusió amb què aquests xicots —alguns no tenen ni tretze anys— reconeixen que estan preparant-se per arribar a ser «figures» del toreig.

Sota la severa mirada del mestre An-

drés Blanco, ex-matador, els alumnes de l'Escola de Tauromàquia de València —109 en aquests moments— assa-gen en la plaça dues hores cada dia el que en l'argot taurí es coneix com «toreo de salón»: totes les maneres d'agafar la muleta, la capa, l'espasa, com es posen unes banderilles, com es mata.

Distribuïts en diversos grups, els futurs toreros van alternant els papers que representen durant el temps de pràctiques. Si, en un moment donat, un es fa càrrec de les banyes mentre un altre company toreja, al cap d'uns minuts els oficis s'intercanvien i el joc continua.

Les dotze del migdia, quan s'entre-

nen, no és una hora massa taurina. De fet, el sol sembla que es descompon sobre la plaça sense públic. De tant en tant, se sent el bramul dels esquellers que a l'entrada hem vist com mossegaven el menjar, i el «¡eh, toro!» amb què els alumnes inviten els companys a envestir-los. Sol, pols i 109 voluntats que aspiren a convertir-se en Joselito, Esplà o El Nino de la Capea. Més de la meitat no hi arribaran, es quedaran en simples aficionats. Estadísticament, només un 12 per cent dels aprenents arribaran a triomfar; els altres ho abandonaran, i es queixaran de la seua mala sort. Potser i tot, algun d'ells tindrà una vesprada de glòria o arribarà a torejar a Las Ventas o a La Maestranza. De moment, ningú no pensa que serà el que s'haurà de retirar. Són joves, viuen un somni bell d'eixides a muscles de les arenes i, com assegura el director de l'escola, Francisco Barrios, «El Turia», «si aguanten, si s'entrenen i no es deixen vèncer, tenen tota la vida per davant». Després de dir això, calla, deixa la vista perduda com recordant i sembla que reflexiona sobre el que acaba de dir.

«L'escola —contina Barrios— va nàixer el 1983. N'hi ha una altra a Alacant, però la de València està considerada com una de les millors de tot l'estat. Té un pressupost de 13 milions, depèn directament de la Diputació i l'atenen tres professors: Manolo Montoliu, abans subaltern, Andrés Blanco, exmatador, i Paco Enrubia. Els requisits que exigim als alumnes a l'hora d'entrar són: un certificat mèdic que avale les condicions físiques, un «Els alumnes, en general, provenen de famílies d'ambient estable».

«Els alumnes, en general, provenen de famílies d'ambient estable».

permís del cap de família i tenir menys de vint anys».

«Els cursos comencen al desembre, durant tot l'any i és en els mesos d'estiu quan arriben al punt màxim. Al juliol i a l'agost, com que coincideixen amb les vacances, s'accentuen els entrenaments i les pràctiques amb vedells, bous de menys de dos anys, ací a la plaça de València i a la del Saler».

Ensenyar toreig té poca relació amb el que entenem normalment per un ofici o una carrera. En realitat, com que és tan difícil avaluar els coneixements de l'alumne —coneixements que s'han de jutjar inexorablement en plena faena— són els mateixos professors i a voltes alguna empresa els que decideixen qui pot torejar vedells i qui no. La tutela sobre les futures promeses es manté per part de l'escola fins els setze anys, moment en què s'obté permís per matar, i es trenca definitivament quan s'arriba al camp professional, és a dir, quan s'arriba a matar amb picadors.

Això no obstant, mentre els joves són a l'escola, a més de les pràctiques citades, els alumnes estudien també el coneixement del bou, els terrenys i les distàncies que ha d'adoptar el torero la plaça, les diferents solucions que s'han de donar al bou durant el toreig, història del toreig, tracte del toreig amb el públic... A tal fi, els mestres compten amb la col·laboració de ramaders, veterinaris, periodistes i estudiosos del món del toreig, que esporàdicament van a l'escola a pronunciar conferències sobre distintes matèries.

«Entre un dotze i un quinze per cent de l'alumnat —diu Barrios— és el nombre d'alumnes que arriba a tore-

jar amb picadors. Això no vol dir que esdevinguin figures, ni que després continuen fent de matadors. D'aquesta escola, per exemple, han eixit Juan Carlos Vera, un home que fa poc ha pres l'alternativa i que es molt bo, i els novillers Alberto Martínez, José En-

guídanos «El Jose», Rafael de la Vina, que ha triomfat apoteòsicament en la darrera fira de San Isidro, a Madrid, i Juan Rafael López».

«Crec que en el món del toreig hi ha una cosa que les escoles hem aconseguit anul·lar. M'explique, fins fa pocs anys eren figures molt populars en el nostre ambient els pillets, gent desarrelada, provinents de famílies conflictives, que s'interessaven per aquest art i que acabaven exposant-se temeràriament davant d'un bou i arriscant la vida. Ara la cosa ha canviat, gràcies a les escoles. Nosaltres som els primers interessats que els alumnes desenvolupen estudis i a seguir-los de prop. Ara hi ha classes de matí i de vesprada, però habitualment es fan a partir de les sis, a fi de no interrompre la formació acadèmica paral·lela. L'estatus dels xicons també ha canviat. En aquests moments és fàcil trobar entre ells fills de metges, d'enginyers i, en general, qui més i qui menys té una situació social estable. Tot això, sens dubte, els prepara per a un futur en què fa falta saber bé i amb quin peu es donarà el següent pas».

JUAN MASCUNÁN: «NOVILLERO»

«Clar que em fan por els bous»

Juan Mascunán, vint anys, estudiant de COU. Matador de bous. Explica el perquè d'una afició que li pot resultar cara. «El torero aspira que, quan hagen passat cent anys de la seua mort, la gent el recorde amb emoció».

A. Robles

Jorge Juan Mascunán és un dels 109 alumnes matriculats a l'Escola de Tauromàquia de València. Té 20 anys i és noviller. Ha matat, fins ara, dotze bous. El més gran potser l'ultrapassa en alçada. Pesava 400 quilos. Ha acabat COU i està a punt de començar Psicologia. A casa seua hi ha certa afició al toreig, però la decisió final la va prendre personalment quan encara era petit.

«En això del toreig cal anar molt espai —assegura—. Jo porte cinc anys matriculat en l'Escola, aprenent, entrenant-me contínuament».

—¿No et fan por els bous?

—Clar que me'n fan, és normal, som persones. El que passa és que tenim molta il·lusió.

—¿Què és el valor, per a tu?

